

Eurobank Research: Επιβραδύνθηκε στο 4,2% ο πληθωρισμός το 2023 από 9,3% το 2022

2024/01/17 12:16 στην κατηγορία ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Επιβραδύνθηκε στο 4,2% ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός στην Ελλάδα το 2023, έναντι 9,3% την περασμένη χρονιά, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ.

Όπως επισημαίνει η Eurobank στην τακτική της έκδοση για την ελληνική οικονομία, αυτό σημαίνει ότι ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), ένα μέτρο του επιπέδου των τιμών που καλούνται να πληρώσουν τα νοικοκυριά για να αγοράσουν ένα αντιπροσωπευτικό καλάθι αγαθών και υπηρεσιών, συνέχισε να αυξάνεται το 2023, ωστόσο με ηπιότερο ρυθμό σε σύγκριση με το 2022.

Αντιθέτως, ο πυρήνας πληθωρισμού, δηλαδή η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ εξαιρουμένων των κατηγοριών της ενέργειας, των τροφίμων, των ποτών και του καπνού, επιταχύνθηκε στο 5,3% από 4,6% το 2022.

Σε ό,τι αφορά τις 12 συγκεντρωτικές ομάδες αγαθών και υπηρεσιών, ο δείκτης τιμών στη διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά κατέγραψε τη μεγαλύτερη αύξηση με 11,6% (από +11,7% το 2022) και ακολούθησαν: ένδυση και υπόδηση με 6,7% (+4,8% το 2022), διαρκή αγαθά-είδη νοικοκυριού και υπηρεσίες με 6,5% (+7,1% το 2022), ξενοδοχεία-καφέ-εστιατόρια με 6,5% (+8,7% το 2022), υγεία με 6,0% (+1,3% το 2022), άλλα αγαθά και υπηρεσίες με 4,0% (+2,5% το 2022), αναψυχή-πολιτιστικές δραστηριότητες με 3,2% (+1,4% το 2022), εκπαίδευση με 2,6% (+1,3% το 2022), αλκοολούχα ποτά και καπνός με 1,9% (+0,7% το 2022) και μεταφορές με 1,5% (+13,6% το 2022).

Οι μοναδικές κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών που κατέγραψαν πτώση του επιπέδου των τιμών τους το 2023 ήταν οι επικοινωνίες με 2,5% (από -2,4% το 2022) και η στέγαση, νερό, ηλεκτρικό, αέριο και άλλα καύσιμα με 8,8% (από +25,0% το 2022).

Η σωρευτική μεταβολή του γενικού επιπέδου των τιμών στην Ελλάδα την 4ετία 2020-2023, δηλαδή μιας περιόδου που περιλαμβάνει, πρώτον, τον αρνητικό πληθωρισμό του πρώτου έτους της πανδημίας, δεύτερον, τη μεταπανδημική ισχυρή αύξηση της ζήτησης -παράλληλα με τα προβλήματα που προκάλεσε η πανδημία στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα και το διεθνές εμπόριο- και τρίτον, την ενεργειακή κρίση, ανήλθε στο 13,0% ή ισοδύναμα στο 3,2% ετησίως κατά μέσο όρο (17,5% και 4,2% αντίστοιχα στην Ευρωζώνη), υπερβαίνοντας τον μεσοπρόθεσμο στόχο της

Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (2,0%).

Οι υψηλότερες σωρευτικές αυξήσεις των τιμών καταγράφηκαν στις κατηγορίες της διατροφής και μη αλκοολούχων ποτών (28,5%), της στέγασης, νερού, ηλεκτρικού, αερίου και άλλων καυσίμων (15,4%) και των ξενοδοχείων-καφέ-εστιατορίων (13,6%), ενώ στις επικοινωνίες σημειώθηκε σωρευτική μείωση των τιμών κατά 8,4%.

Βάσει των παραπάνω στοιχείων, κάποια συμπεράσματα που εξάγονται για την πορεία του πληθωρισμού στην Ελλάδα το 2023 έχουν ως εξής:

- Η επιβράδυνση του πληθωρισμού στο 4,2% το 2023 από 9,3% το 2022, προήλθε σε μεγάλο βαθμό από τη μείωση των τιμών ενέργειας. **Αυτό αποτυπώνεται κυρίως στους δείκτες τιμών της στέγασης, νερού, ηλεκτρικού, αερίου και άλλων καυσίμων και των μεταφορών.** Ο μεν πρώτος, από αύξηση 25,0% το 2022 μειώθηκε κατά 8,8% το 2023, ο δε δεύτερος, από αύξηση 13,6% το 2022 ενισχύθηκε κατά 1,5% το 2023.

- Το αποτέλεσμα της επιτάχυνσης του πυρήνα πληθωρισμού στο 5,3% το 2023 από 4,6% το 2022 υποδεικνύει ότι οι πληθωριστικές πιέσεις διευρύνθηκαν και σε άλλες κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών πλην της ενέργειας και των τροφίμων (π.χ. υπηρεσίες και μη ενεργειακά βιομηχανικά αγαθά).

- Η τελευταία παρατήρηση του πληθωρισμού για το 2023, ήτοι του Δεκ-23, διαμορφώθηκε στο 3,7% από 2,9% τον Νοε-23. Αξίζει να σημειωθεί ότι τους τελευταίους 7 μήνες, ήτοι από τον Ιουν-23 μέχρι τον Δεκ-23, ο πληθωρισμός δεν ακολουθεί μια εμφανή καθοδική τροχιά. Τουναντίον, κυμαίνεται γύρω από έναν μέσο όρο της τάξης του 3,2%. Για το 2024 η εκτίμηση της Τραπέζης της Ελλάδος για την αύξηση του ΕνΔΤΚ είναι στο 3,0%, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο 2,8% και ακολουθούν με 2,6% η μέση εκτίμηση της αγοράς και ο Κρατικός Προϋπολογισμός 2024. Τα ενεργά πολεμικά μέτωπα (Ουκρανία, Γάζα) όπως και οι εντάσεις στην Ερυθρά Θάλασσα, δηλαδή ενός εκ των βασικών διαύλων ναυσιπλοΐας και διακίνησης εμπορευμάτων ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση, αποτελούν πηγές ανοδικών κινδύνων για τον πληθωρισμό.

- Ο πληθωρισμός στην κατηγορία των τροφίμων διατηρήθηκε σε πολύ υψηλά επίπεδα και το 2023 (11,6% από 11,7% το 2022), επιβαρύνοντας ιδιαίτερα τον προϋπολογισμό νοικοκυριών που ανήκουν στα χαμηλά εισοδηματικά κλιμάκια (η βαρύτητα των τροφίμων σε αυτά τα νοικοκυριά είναι κατά πολύ υψηλότερη σε σύγκριση με τα νοικοκυριά που ανήκουν σε υψηλότερα εισοδηματικά κλιμάκια), καθιστώντας αναγκαίες τις στοχευμένες παρεμβάσεις εκ μέρους των ασκούντων την οικονομική πολιτική.

- Στο 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023, η μέση ετήσια μεταβολή των

ονομαστικών αμοιβών ανά ώρα εξαρτημένης εργασίας διαμορφώθηκε στο 3,6% (4,8% ανά εξαρτημένο εργαζόμενο), με τον μέσο ετήσιο πληθωρισμό την ίδια περίοδο να διαμορφώνεται στο 4,4% και τη μέση ετήσια μεταβολή της παραγωγικότητας σε όρους ωρών εξαρτημένης εργασίας στο 0,3% (1,5% σε όρους εξαρτημένων εργαζομένων). Συνεπώς, οι πραγματικές αμοιβές ανά ώρα εξαρτημένης εργασίας παρουσίασαν ετήσια πτώση κατά 0,8% (προσεγγιστικά) στο 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023, ενώ οι πραγματικές αμοιβές ανά εξαρτημένο εργαζόμενο κατέγραψαν αύξηση κατά 0,4%.

- Την 4ετία 2020-2023 ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός στην Ελλάδα διαμορφώθηκε στο 3,2%, μικρότερος κατά μια ποσοστιαία μονάδα σε σύγκριση με την Ευρωζώνη (4,2%), συμβάλλοντας περαιτέρω στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας έναντι της Ευρωζώνης σε όρους τιμών. Εντούτοις, όπως δείχνουν τα στοιχεία του εξωτερικού ελλείμματος, ακόμα και αν απομονώσουμε τους συγκυριακούς παράγοντες της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης, παραγόντων που επέδρασαν αρνητικά στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (-10,3% το 2022, -7,5% το 2023 σύμφωνα με την εκτίμηση της Τραπέζης της Ελλάδος), η ελληνική οικονομία αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις στο πεδίο της διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας.